

God openbaart Zich op Zijn eigen voorwaarden

God openbaart Zich. Dat is een van de meest fundamentele waarheden van het christelijk geloof. De Bijbel laat ons zien dat God niet een zwijgende, onkenbare God is, maar een God die Zich bekendmaakt aan mensen.

Maar daarmee is nog iets anders gezegd: God laat Zich niet door ons sturen, manipuleren of dwingen. Wij kunnen geen geestelijke omstandigheden creëren waarin God verplicht is om te spreken. We kunnen Hem niet door stilte, gebed, aanbidding, vasten, meditatie of welke andere geestelijke activiteit dan ook zover krijgen dat Hij Zich op onze voorwaarden openbaart.

God is God. Hij bepaalt Zelf hoe, wanneer en op welke wijze Hij spreekt. Onze taak is daarom niet om God tot spreken te brengen, maar om Hem te zoeken, naar Hem te luisteren, Zijn Woord te kennen en bereid te zijn Hem te gehoorzamen.

1. God neemt het initiatief

Een prachtig voorbeeld vinden we in de geschiedenis van Elia op de berg Horeb (1 Koningen 19). Elia is daar niet bezig een bepaalde geestelijke techniek toe te passen om God te laten verschijnen. God Zelf spreekt tot hem en draagt hem op naar buiten te gaan en op de berg te staan voor het aangezicht van de HEER. Daarna komen een krachtige wind, een aardbeving en vuur voorbij, maar de HEER blijkt niet in deze verschijnselen te zijn. Vervolgens hoort Elia een zacht geluid; wanneer hij dat hoort, bedekt hij zijn gezicht met zijn mantel en gaat naar buiten.

Het belangrijke punt is niet dat Elia een methode ontdekte waarmee hij Gods stem kon horen. God nam het initiatief. Elia maakte de openbaring niet. Hij veroorzaakte de stilte niet. Hij bepaalt niet hoe God Zich zou manifesteren. God kwam tot Elia en God bepaalde de wijze waarop Hij tot hem sprak.

Dat is een belangrijk principe: Wij kunnen ons niet in een geestelijke toestand brengen waarin God verplicht is Zich aan ons te openbaren. God blijft vrij in Zijn handelen. 1 Koningen 19 is daarom geen handleiding voor het creëren van een bepaalde vorm van stilte waarin God gaat spreken. Het laat ons vooral zien dat God Zelf bepaalt hoe Hij Zich aan Zijn kinderen bekendmaakt.

2. Gods openbaring is geen menselijke prestatie

Dat principe zien we op veel plaatsen in de Bijbel terug:

- **Mozes bij de brandende braamstruik (Exodus 3):** Mozes had niet door middel van een bepaalde geestelijke techniek geregeld dat God daar aan hem verscheen. God trok zijn aandacht en sprak tot hem.
- **Paulus op weg naar Damascus (Handelingen 9):** Hij was niet op zoek naar Jezus. Integendeel: hij vervolgde de gemeente. Toch openbaarde Jezus Zich aan hem op een manier die Paulus onmogelijk zelf had kunnen organiseren.
- **De doop van Jezus (Mattheüs 3:13-17):** De hemel wordt geopend, de Geest daalt neer en er klinkt een stem uit de hemel.

Steeds zien we hetzelfde patroon: God openbaart Zich; de mens ontvangt, reageert en gehoorzaamt. Dat betekent niet dat de mens passief moet zijn. Maar het betekent wel dat onze activiteit nooit de *oorzaak* van Gods openbaring wordt.

3. God heeft Zich al op beslissende wijze geopenbaard

Wanneer we spreken over Gods openbaring, moeten we voorkomen dat we vooral denken aan losse persoonlijke ervaringen, indrukken of bijzondere boodschappen. De grootste en beslissende openbaring van God vinden we in Jezus Christus. God heeft Zich niet slechts af en toe aan mensen laten zien; Hij heeft Zich in Zijn Zoon op unieke wijze bekendgemaakt (Hebreeënen 1:1-2).

Daarom is de vraag voor een christen niet allereerst: *“Hoe krijg ik God zover dat Hij tegen mij spreekt?”* De belangrijkste vraag is: *“Wat heeft God al gesproken en hoe leer ik daarnaar luisteren?”*

De Bijbel richt onze aandacht steeds weer op wat God daadwerkelijk heeft geopenbaard. Jezus Christus staat daarin centraal en de Schrift getuigt van Hem. Het is de Heilige Geest die dit geschreven Woord in ons hart levend maakt, ons erdoor overtuigt en ons in het dagelijks leven leidt. Dat betekent dat een vermeende persoonlijke boodschap of indruk van God nooit boven of naast Gods geopenbaarde waarheid kan komen te staan.

4. Onze verantwoordelijkheid: zoeken, luisteren en gehoorzamen

Dat God soeverein is in Zijn openbaring betekent niet dat wij passief hoeven af te wachten. De Bijbel roept ons juist op God actief te zoeken:

“U zult Mij zoeken en vinden, wanneer u naar Mij zult vragen met heel uw hart.” — Jeremia 29:13

Jezus zegt eveneens:

“Vraag en er zal je gegeven worden, zoek en je zult vinden, klop en er zal voor je worden opengedaan.” — Mattheüs 7:7

Er is dus geen tegenstelling tussen Gods initiatief en onze verantwoordelijkheid. Wij kunnen God niet dwingen te spreken, maar we kunnen wel een open en verwachten houding aannemen. Wij kunnen:

- Tijd nemen voor gebed;
- De Bijbel lezen en overdenken;
- Afleidingen verminderen;
- God zoeken en ons hart voor Hem openen;
- Bereid zijn om te gehoorzamen;
- Geduldig wachten wanneer wij niet direct antwoord krijgen.

Dat zijn geen magische technieken waarmee wij God kunnen manipuleren. Het zijn manieren waarop wij onze afhankelijkheid van Hem uitdrukken en ons beschikbaar stellen voor wat Hij wil doen.

5. Stilte is een ruimte, geen dwingmiddel

Hier ligt een belangrijk onderscheid. Stilte en afzondering zijn ontzettend waardevol. Het is goed om je terug te trekken uit de drukte, je telefoon weg te leggen en tijd te nemen voor gebed en Bijbel lezen. Stilte creëert de rust en ruimte waarin onze drukke gedachten tot bedaren komen, zodat we Beter kunnen luisteren.

Maar stilte op zichzelf brengt God niet 'dichterbij' alsof het een mechanische knop is. God is niet meer aanwezig omdat wij stil zijn, en niet minder aanwezig als we in de drukte staan. Psalm 139 zegt: *“Waar kan ik heen voor uw Geest, waar kan ik vluchten voor uw aangezicht?”* God laat Zich niet door onze omstandigheden opsluiten.

Daarom moeten we oppassen voor een vorm van spiritualiteit waarin stilte, meditatie, herhaling of een bepaalde sfeer bijna een sleutel wordt waarmee wij toegang afdwingen tot Gods stem. De christelijke hoop is niet dat wij de juiste methode vinden, maar dat God Zich uit genade heeft laten kennen en door Zijn Geest in ons werkt.

6. Maar hoe weet ik dan of iets van God komt?

Dit is een belangrijke praktische vraag. Mensen kunnen iets ervaren als een ingeving, gedachte, beeld, indruk of innerlijke stem en vervolgens zeggen: *“God heeft mij dit laten zien.”* Maar het feit dat iets heel sterk of geestelijk voelt, betekent nog niet automatisch dat het van God afkomstig is.

De Bijbel roept ons op om alles te toetsen (1 Thessalonicenzen 5:21). Een handig toetsingskader:

1. **Is het in overeenstemming met Gods Woord?** God spreekt Zichzelf nooit tegen. Een vermeende openbaring die strijdig is met de Bijbel kan niet van God komen, hoe indrukwekkend de ervaring ook is.
2. **Past dit bij het karakter van Jezus?** Weerspiegelt het Zijn liefde, genade, heiligheid en waarheid?
3. **Draagt het goede vrucht?** Leidt het tot vrede, gehoorzamen en opbouw, of juist tot verwarring, hoogmoed en angst? (Galaten 5:22-23).
4. **Is er bevestiging vanuit de gemeente?** Wat zeggen wijze, volwassen medechristenen hiervan?
5. **Is er sprake van nuchterheid?** Of ben ik vooral bezig mijn eigen verlangen, angst of verwachting een goddelijk stempel te geven?

Persoonlijke ervaringen en indrukken staan nooit boven de toetsing van Gods Woord en de leiding van de Heilige Geest.

7. Gods soevereiniteit geeft juist rust

Soms kunnen christenen gebukt gaan onder vragen als:

- *“Heb ik God wel goed gehoord?”*
- *“Was dat God of mijn eigen gedachte?”*
- *“Heb ik wel lang genoeg gebeden?”*
- *“Was ik wel stil genoeg?”*
- *“Heb ik misschien een kans gemist?”*

Daar kan een enorme geestelijke druk uit voortkomen. Maar als Gods spreken afhankelijk zou zijn van onze perfecte geestelijke prestaties, zouden we voortdurend onzeker moeten zijn. Het evangelie geeft ons juist een bevrijdend uitgangspunt:

God is niet afhankelijk van onze perfecte techniek. Hij heeft Zich geopenbaard. Hij heeft gesproken in Zijn Zoon Jezus Christus en Hij heeft ons Zijn Woord gegeven. Daarom mogen we Hem zoeken in vertrouwen, zonder te verkrampen of Hem te willen beheersen.

8. Niet God manipuleren, maar God vertrouwen

Dat brengt ons terug bij de kern:

- We kunnen God niet dwingen om te spreken.
- We kunnen Zijn aanwezigheid niet produceren.
- We kunnen geen geestelijke sfeer creëren die God verplicht om te handelen.

Maar we kunnen wel: zoeken, bidden, luisteren, wachten, toetsen en gehoorzamen.

Dat is een wezenlijk verschil. Christelijke spiritualiteit is geen techniek waarmee wij God onder controle krijgen. Het is een leven van afhankelijkheid van en gemeenschap met een God die Zich uit vrije wil bekend heeft gemaakt.

Daarom is de juiste houding niet: *“Hoe zorg ik ervoor dat God tegen mij spreekt?”*

Maar: *“Heer, U hebt Uzelf geopenbaard. Vul mij met Uw Heilige Geest, help mij om Uw stem te herkennen, Uw Woord te verstaan en U te gehoorzamen.”*

God openbaart Zich op Zijn eigen voorwaarden.

Wij hoeven Hem niet te forceren.

Wij mogen Hem vertrouwen.